

ЦИЛЈЕВА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
 За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
 За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по годину 10 франка у злату.
 Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
 Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом у средњо административни „Глас Црногора“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељку Рамадановићу, К. Ц. агенту у Нотор

Дошле се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Филип Јерговић.

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо

ЗАКОН

о
устројству суда за суђење
анархистичких злочина

Чл. 1.

Поводом анархистичког предузећа противу Владалачког Дома и постојећег стања у Црној Гори, откривеног 23. октобра ове 1907. године, образује се Нарочити Суд за суђење овога и сличнијех злочина.

Чл. 2.

Овај Нарочити Суд састављаће председник и чланови Великог Суда, председник и чланови Државног Савјета и председници обласних судова или њихови заступници.

Чл. 3.

У случају да је који од гореименованих чланова спријечен било којим начином, замијениће се овако:
а) члана Великог Суда или Државног Савјетника замијениће секретари по реду старјешинства;
б) председнике обласних судова или њихове заступнике најстарији судија.

Чл. 4.

Секретара Суда именује Књаз Господар на предлог Министра Правде, а потребан број писара одређује на захтјев Суда такође Министар Правде.

Чл. 5.

Тако састављени Суд бира себи председника и два исљедна судије, који ће бити у исто вријеме и државни тужиоци.

Чл. 6.

Суд рјешава већином гласова, држећи се уобичајеног судског поступка и прописа Кривичног Закона.

Рјешења Суда пуноважна су, кад је присутно најмање осам судија.

Чл. 7.

Суд ће своје сједнице држати на Цетињу; противу његових пресуда и рјешења нема мјеста апелацији, а суђење ће бити јавно.

Чл. 8.

Овај закон стаје на снагу, кад га Књаз Господар потпише, а важиће све док не буде надлежно укинута.

Препоручујемо Нашем Министру Правде да овај Закон обнародује, а свима Нашим Министрима да се

о извршењу његову старају, властима пак заповиједамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковавају.

Цетиње, 27. новембра 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио државни печат,
Чувар државног печата:
Председник Мин. Савјета,
Министар Правде и
Заступ. Минис. Иностр. Дјела,
Др. Л. Томановић с. р.

Председник Министар. Савјета,
Министар Правде и
Заступник Мин. Иностр. Дјела,
Др. Л. Томановић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

Министар
Просвјете и Црквенијех Послова,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

За писара капетаније павковићске Радомира Милетића.
Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. новембра 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

За писара II. класе обласне управе у Никшићу Миладина Маријановића, досадашњег практиканта Министарства Унутрашњих Дјела.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 28. новембра 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

За секретара I. класе обласне управе у Колашину Живка Ничевића, досадашњег секретара II. класе исте управе.
Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. новембра 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за племенског капетана капетаније доње-кучке Крста Л. Ивановића, досадашњег вршиоца дужности племенског капетана исте капетаније.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. новембра 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Јакову Мијушковићу, писару II. класе обласне управе у Никшићу, на основу члана 21. закона о чиновницима грађанског реда, уважи оставка, коју је поднио на државну службу.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. новембра 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. Краљ. В. Господар, поводом Андријевадневи, крсног имена Њ. В. Краља Петра, упутио је Свом драгом Зету срдачну честитку, на коју је Њ. В. Краљ Петар одговорио срдачном депешом.

Истијем поводом наши министри и великодостојници, уписали су се у књигу Њ. Кр. В. Књагињице Јелене од Србије.

— Њег. Величанство Краљ Густав од Шведске телеграфично је извијестио Њ. Кр. В. Књаза Господара о смрти свога узвишеног оца Краља Оскара. Њ. Кр. В. Господар изјавио је депешом Своје саучешће Њег. Величанству Краљу Густаву и наредио десетодневну дворску короту.

— Г. Др. Колушев, овд. бугарски отпрањник послова, давао је у четвртак вечеру, на коју су били позвати председник Министарског Савјета г. Др. Л. Томановић и неки чланови дипломатског кора с госпођама.

ЗАПИСНИК V РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 23. новембра 1907. год.

Председавао председник

Лабуд Гојнић,

секретар

Мил. Татар

Почетак у 9 сати прије подне.

За министарским столом г.г. министри: Др. Томановић, војв. Л. Војводић, Ј. Пламенац и Д. Вукотић.

Председник отвара V редовну сједницу.

Секретар Поповић чита молбе и жалбе, и то: Видака Б. Додера из Равног; Бура И. Балевића из Зете и командира Милована Кршикапе, из Ускока.

Прелази се на дневни ред.
Извјестилац М. Мијушковић чита први став нацрта за адресу, који је примљен по одборској редакцији.

Извјестилац чита став други о којем говоре председник Скупштине и г. Митрополит Митрофан, последије чега је овај став примљен по одборској редакцији.
Извјестилац чита став трећи.

Ј. Спасојевић наглашава, да је овај став сувишан и да се могао казати са неколико ријечи у другом ставу, па је за то, да исти отпадне.

Извјестилац сматра овај став као најважнији у цијелој Адреси и мисли, кад би се изоставио, да би показали, да нијесмо добро разумјели оно мјесто у Пријестонијој Бесједи, гдје је речено: „Дао сам Устав, не да се народна снага цијепа итд.“, па према томе примједба Спасојевића нема мјеста.

Ј. Спасојевић тврди, да је у другом ставу казано доста, а уз то још објаш-

њено и у четвртном, гдје се каже: „Народно Представништво“ итд.“

Извјестилац вели, ако се избаци овај став, суштина ће се Адресе потпуно измијенити, јер између овог и осталијех ставова постоји веза.

Председник ставља на гласање трећи став по одборској редакцији, који Скупштина не прима.

Извјестилац чита став четврти.

Ј. Спасојевић напомиње, да се у овом ставу може изоставити све до 3. реда, па предлаже, да се ријечи „разумије парламентаризам“ замијене са „свјесни свога позива“ и т. д. до 5. реда, који треба изоставити.

Извјестилац напомиње, да Адреса не треба да буде само парафраза Пријестонијој Бесједи, већ Народно Представништво треба да искаже своје мисли и жеље и истакне свој програм, како му се не би ни са које стране могло ништа пребацити, па је мишљења, да овај став остане онакав, какав је у нацрту, а ни у којем случају онако, како га Спасојевић предлаже.

Спасојевић се објашњава са извјестиоцем.

Председник ставља на гласање став четврти, који је примљен по редакцији Спасојевића.

Извјестилац чита пети, шести, седми и осми став, које Скупштина прима по одборској редакцији.

Извјестилац чита став девети.

Ј. Спасојевић каже, да у овом ставу остане први ред до ријечи „али“, а остало да отпадне, па предлаже своју редакцију.

Сава Драговић говори, да би требало цио овај став измијенити и предлаже редакцију.

Крсто Поповић слаже се са редакцијом Драговића и наводи за то разлоге.

Митрополит напомиње неке измијене, које треба учинити у редакцији Саве Драговића, са којом се иначе слаже.

Председник ставља на гласање став девети, који је примљен по редакцији С. Драговића.

Председник даје 10 минута одмора.
Послије одмора.

Прије пријелаза на дневни ред полагају заклетву г.г. посланици: Ј. Пламенац, В. Кривокапић и М. Бојовић.

Прелази се на дневни ред.

Извјестилац чита десети, једанаести и дванаести став, које Скупштина прима.
Извјестилац чита став тринаести.

Ј. Спасојевић напомиње да народ не би жалио материјалнијех жртава, али не може ништа више дати, јер нема, па предлаже, да овај став отпадне.

М. Дожић истиче потребу и важност закона о чиновницима грађанског реда, наводећи, да је још привремена контролна комисија у г. 1902. истакла потребу рјешења чиновничког питања, а Њ. Кр. В. Књаз Господар у Пријестонијој Бесједи од прошле године топло препоручио закон о чиновницима грађанског реда, који је прошлој Народној Скупштини и поднесен био али није изгласан у Скупштини.

Даље вели, да увођењем тога закона учинила би се уштеда државној каси од 50,000—100,000 круна годишње.

В. Кривокапић напомиње, да се не смије помињати никакви нови терети док се не побољша стање народа.

Р. Бошковић говори, да се са увођењем закона о чиновницима грађанског реда не би ставио никакав намет, већ би било уштеде, а чиновника би препоручивао рад спрема, а не протекција.

М. Дожић каже, да народ доста даје, али је тврдо увјерен, да овај закон неће донијети народу већих дажбина, већ напротив најмање 50,000 кр. годиш. уштеде.

Мин.-пред. др Томановић признаје важност и потребу тога закона, али вели да влада није имала довољно времена да га прегледа, проучи и поднесе овом сазиву, па напомиње, да ће се влада старати, да што прије ово питање проучи и ако јој вријеме допусти поднесе овај законски приједлог још у овом сазиву Народној Скупштини на претрес.

П. Вујисић говори, да је битна потреба народа да се чиновничко питање уреди, па предлаже, да овај став остане, јер народ неће од њега зазирати, ако види, да је чиновничко питање постављено на здрав и добар основ.

J. Спасојевић каже, да је чиновничко питање једно од најважнијих у нашој земљи, али док би се тај закон у живот увео не само што не би било уштеде, него би се утрошило до 50,000 круна а поред тога немамо ни персонала, којим би се чиновничка мјеста према томе закону попунила, па мисли, да га треба добро проучити и према нашим приликама уредити.

Извјестилац у подужем говору износи потреба и важност закона о чиновницима грађанског реда у напомиње да је несрећност тога питања повод многим трзавицама и незадовољству чиновничтва, и док год се не уреди чиновничко питање неће бити мира и консолидовања у земљи; па је стално за то, да ће тај закон у сваком погледу бити од користи.

Вуко Кривокапић вели, да је народу најкривије то, што се многим даје пензија, а нијесу за све вријеме свог службавана улагали у пензион фонд. Нико Татар говори, да би на сваки начин нужан био закон о чиновницима, а нарочито да би требало извршити административну подјелу земље и укинути непотребни број чиновника, јер их је премного и мало раде.

Доводи у савјешће, нас и Аустрију говорећи да је једна од најбирокупатских земаља, па је у окупираној Херцеговини према броју становништва ипак напола мање чиновника, него у Црној Гори.

Мило Дожић каже, да, док се не уреди чиновничко питање, тешко ће се појачати чиновнички кадар, нарочито према данашњим животним намирницама, и плати чиновника па је стално за то, да би тај закон донио корист у сваком погледу.

Јанко Спасојевић напомиње, да је увијек био за тај закон, па и данас тако мисли, али примјеђује, да се нема средстава и да га треба боље проучити.

Саво Вулетић жали што је данас био спријечен доћи у Скупштину гдје је тек сада стигао, јер као члан адресног одбора опажа да се о саставу њеном овлашно претреса и држи је Адреса пострадао.

Истиче живу потребу, да се наше чиновништво преуреди једном темељито, наводећи, да због неуређености чиновничког питања застају код судова партије по толико година и страдају опште државни и народни интереси, и све док се оно не уреди тешко ће се коракнути напријед.

Слаже се са г. Татаром, да чиновништво мало ради и да га је премного, само што је овај узео незгодан примјер за то, из Босне и Херцеговине гдје се штеди на чиновницима да се уштеди за полицију која гнави тамо нашу браћу.

Нико Татар примјеђује на говор г. Вулетића и вели, да ни од непријатеља не треба заирати и узети за примјер оно, што је добро.

Предсједник ставља на гласање став тринаести који Скупштина не прима по одборској редакцији.

Извјестилац чита став четрнаести, који се прима према одборској редакцији.

Предсједник извјештава Скупштину, да је образован финансијски одбор, у који су ушли: г. г. Саво Вулетић, Сава Драговић, Алекса Поповић, Мило Дожић, Ристо Бошковић, Медо Лукачевић, Др. Митар Радуловић, Нико Татар и Вуко Кривокапић.

Даље извјештава, да су образовани: одбор за преглед законског приједлога о суђењу анархистичких злочина, у који су ушли г. г. Јово Поповић, Крсто Шарановић, Илија Капичић, Ђуро Дрецу, Велиша Лазовић и Мујо Влаховић; и одбор за преглед законског пројекта о устројству војске, у који су ушли г. г. Мирко Мијушковић, Саво Бошковић, Павле Вујишић, Ристо Поповић, Михаило Вучинић и Лабуд Петровић.

Сједница је закључена у 12 сати, а друга заказана за 24. о. м. у 9 сати прије подне са дневним редом: продужење претреса нацрта Адресе у појединостима.

Предсједник,
Лабуд Гојнић.

Секретар,
Мил. Татар.

ЗАПИСНИК VI РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 24. новембра 1907. год.

Председавао предсједник
Лабуд Гојнић
секретар
Крсто Поповић.

Почетак у 9 сати прије подне.
За министарским столом г. г. министри:
Др Томановић, Војводић, Пламенац и Вукотић.

Предсједник отвара VI редовну сједницу.

Секретар Поповић чита записник IV редовне сједнице.

J. Спасојевић примјеђује, да је записник IV сједнице предугачак, па тражи, да се записници краће воде. Записник се без примједба прима.

Секретар Татар чита у изводу молбе и жалбе, и то: Коста Марковића из Подгорице, Мухамед-оце Шалаковића из

Мркојевића и Богдана Иванишевића са Цетиња.

Даље чита Указ Књаза Господара, по којему се овлашћује г. министар предсједник и заступник министра иностраних дјела, да може поднијети Народној Скупштини на претрес и ријешење приједлог трговинског уговора између књажевине Црне Горе и царевине Њемачке. Читање указа Скупштина је саслушала стојећи и одазвала се са усклицима „Живео!“

Саво Вулетић прије прелаза на дневни ред истиче, да није био на јучерањој сједници, па је дознао да се Јанко Спасојевић при претресу првог дијела адресног нацрта рђаво изразио о одбору, који је нацрт спремао рекав да је адресни одбор непоштено нацрт предложио, за то тражи, да Спасојевић даде одбору задовољење.

Мирко Мијушковић, Јанко Спасојевић, Јован Пламенац, и Павле Вујишић—улазе у објашњење по истакнутом питању, те се Спасојевић изјашњава да се његов израз није односио на адресни одбор, а затијем се пријешло на дневни ред.

Предсједник позива извјестиоца, да приступи даљем читању нацрта Адресе у појединостима.

Извјестилац Мирко Мијушковић чита став петнаести, који се прима по одборској редакцији.

Извјестилац чита став шеснаести. Јанко Спасојевић налази у овом ставу контрадикцију и наводи у чему, па тражи, да се овај измјени и предложи своју редакцију.

Саво Вулетић улази у објашњење са Спасојевићем и тумачи смисао одборске редакције, тврдећи, да у њој нема никакве контрадикције те је и противан свакој другој редакцији.

Предсједник ставља на гласање став шеснаести, који се прима по одборској редакцији.

Извјестилац чита ставоседамнаести и осамнаести, који се примају.

Извјестилац чита став деветнаести. Јанко Спасојевић не сматра овај став Адресе сходним, особито са његове опширности, па вели, да би се могло све краће казати.

Предсједник примјеђује Спасојевићу, да је ова његова примједба имала доћи у начелној дебати, а не у појединачној. Предлаже измјену дотичног става, који Скупштина са овим прима.

Извјестилац чита став двадести.

Нико Татар за то је, да се не помињу поименично мјеста, у којима је потребно исушење, него да се опште рече о свима мочварима, што извјестилац прима.

Предсједник налази да би потребно било у овом ставу избацити предпошљедњу реченицу, јер се о томе, вели, говори у ставу 19.

Извјестилац није противан измјени, али напомиње, да се оно, што је о томе речено у деветнаестом ставу, односи на цио економски преобрајај, а ово да је нешто специјално, па према томе и дио тог преобрајаја, те тражи да став остане по нацрту.

Предсједник мисли, да под економским преобрајајем спада и оно, што је речено у другом ставу, те би ово било понављање онога што је већ речено.

Саво Вулетић вели, да није сувишно ако ово остане у нацрту, те је противан измјени.

Јанко Спасојевић налази, да између ова четири става до онога на 6. страници постоји тијесна веза и да се не може говорити о једном, а да се у исто вријеме не говори и о осталим, па предлаже своју редакцију, којом би се замијенила сва четири става до онога на 6. страници.

Мило Дожић је за одборску редакцију, која, вели, треба да остане, јер се њоме даје овлашћење влади, да може тражити страни капитал по погодним за нас условима.

Предсједник ставља на гласање став двадести, који је усвојен по одборској редакцији са допуном Н. Татар.

Извјестилац чита став двадест први. Шћепан Мартиновић мисли, да би требало из овог става испустити ријечи „рад на већ обиљеженим путевима“, па мјесто тога да се каже: „рад на најпотребитијим путевима“.

Саво Вулетић вели, да је овдје ријеч о државним путевима, а не о племенским или општинским. Именује, који су то државни путеви и износи потребу и важност истих, као и мотиве зашто да одборска редакција остане неизмјењена.

Ђуро Дрецу држи, да је добар овај став, само што би требало испустити оно, гдје се каже: „а то би се отплаћивало онијем, што на име обавезног рада народ даје“, јер није вели, право, да она племена, која су плаћала обавезни рад, а немају никаквих колских путева, и опет плаћају за друга племена.

Нико Татар се осврће на примједбу Шћепана Мартиновића и допуњава његову редакцију, објашњујући то.

Даље слаже се са Ђ. Дрецуном, да

неким племенима, којима су најпотребнији путеви, остане десетодневни рад у корист истих. Тражи, да се у истом ставу спомене Монопол Дувана, о којему као и о „Барском Друштву“ требало би влада да дадне неко објашњење.

Предсједник примјеђује Татару, да би о Монополу Дувана и „Барском Друштву“ могао говорити приликом претреса буџета, или какве интерпелације.

Н. Татар вели, да је то дошло у буџету од прошле године а у овом од ове да се не спомиње.

Мило Дожић је за израду најпотребитијих путева, а не да се обавезни рад употребљава на више страна. Противан је за сада, да се чине зајмови. Истиче важност пута Подгорица—Колашин—Андријевица, али осуђује пројекатора тога пута уз Тару.

Обрен Рњез такође је за израду најпотребитијих путева, а све се, вели, не може учинити и гдје је коме воља. Именује која племена страдају без путева и које би требало изградити.

Јанко Спасојевић вели, да је пријека потреба да се пут Подгорица—Колашин—Андријевица што прије доврши и да се економског и војничког гледишта интереси државни то захтијевају; али са средствима, којима располажемо, то се довршити не може, и за то је, да се закључи зајам, а да народ не плаћа више него што је плаћао.

Излаже за колико би се овај пут могао изградити и колико би се могло годишње на рачун зајма исплаћивати од обавезног рада.

Ристо Бошковић вели, да сјеверо-источни крајеви наше земље обиљују шумама, али ове су за нас мртви капитал, па кад би успјели и са помоћу туђег капитала да те крајеве спојимо с нашим централним државама би имала велике користи и њени синови не би тражили зараду у туђини.

Саво Вулетић наводи, како би се рекло за путеве у овом ставу и тражи даље читање нацрта Адресе.

Извјестилац се изјашњава за редакцију Шћепана Мартиновића, коју Скупштина прима.

Извјестилац чита ставове 22., 23. и 24., који се примају по нацрту.

Извјестилац чита став 25.

Министар Вукотић примјеђује, да за један хипотекарни новчани завод потребовало би пола милиона круна каквог мртвог капитала, а не зна који су то фондови, који би за ту сврху послужили.

Саво Вулетић објашњава питање и вели, да имамо фондове: чиновнички, свештенички, жандарски, и т. д., и они — вели — би послужили као основица за установу овог новчаног завода, а могли би се послужити и туђим новцем т. ј. кредитом.

Митрополит излаже установу фонда свештеничког и употребу овог искључиво за свештенике.

Извјестилац се слаже са Вулетићем, а за фонд свештенички излаже какву корист би овај имао кад би се узео за установу хипотекарног новчаног завода.

Саво Вулетић наглашава, како би се свештеници т. ј. њихов фонд користили кад би капитал у њему давао до 20% дивиденде, а да би они истом могли из фонда узимати зајмове с мањим интересом и то да их не враћају као сад но да их отплаћују у току 30 или више година.

Митрополит улази у објашњење са Мијушковићем и Вулетићем и вели, да фонд свештенички треба да остане да се с њим свештеници користе, и то је за ове најсигурније.

Саво Вулетић вели, да је држава гарант за овакве установе и да оне доносе велику корист привредницима.

Мило Дожић у свом говору истиче значај и важност установе новчаних завода, и наводи тешкоће какве наш селњак сноси од потписивања мјеница и истиче опасност брзе исплате мјеничног дуга, какав случај не би могао бити кад би се установио хипотекарни новчани завод, којем је већа гаранција од приватних завода.

Сасвијем је за став Адресе, а фонд свештенички кад би се употребио за установу хипотекарног новчаног завода свакако вели, имао би и одјељак, из којег би могли свештеници узимати новац према потребама.

Став 25. примљен је како га је одбор предложио.

Извјестилац чита став 26.

Ристо Бошковић вели, да су привреда и трговина најача подлога за свако напредовање једне земље и по развоју те двије гране цијени се економска снага једног народа. Истиче потребу стварања трговачког и мјеничног закона и предлаже додаток, којим би се унио овај став Адресе, који извјестилац па и Скупштина прима.

Министар Пламенац у подужем говору износи важност просвјете у народном животу. Преставља економске услове, који су били основица за наш правни, културни и просвјетни развитак

и вјековну херојску борбу, што је све онемогућавало какво колосално прегнуће на културном и просвјетном пољу, при свим тешким материјалним и политичким условима, са којим се влада имала да бори! Износи рад исте за унапређење наше просвјете. Пребацује адресном одбору, што мјесто хвале за рад владе на просвјетном пољу, није могао пропустити, а да ову не убоде и не потражи „ллаку у јајету“. Истиче разлоге зашто је у Подгорици отворена гимназија, а не реалка, и зашто је тој гимназији дат реални правац. Сматра, да је примједба одборова излишна и тражи, да се став замијени са редакцијом коју предлаже.

Мирко Мијушковић, као извјестилац, упушта се у објашњавање са министром Пламенцем и вели, да одбор није ниуколико управљао боцкања влади, већ 27. ставом нацрта Адресе, напротив, одао признање влади на повећању броја основних школа и отварању ниже гимназије у Подгорици, а што се даље ставом тражи потреба једног стручног завода, мисли, да ће се г. министар за то с њим сложити.

Сам факт, да је класични наставни план гимназије промијењен, доказ је, да је адресни одбор био у разлогу да тражи једну средњу школу реалног правца.

Мило Дожић примјеђује одбору, да се није добро у нацрту изразио, кад је рекао: „да би радосније поздравно отварање једне средње школе у Подгорици“, што изгледа као напомена, зашто је отворена полу-гимназија, а не реална гимназија.

Слаже се са редакцијом министра просвјете и одаје признање раду владе на просвјетном пољу.

Саво Вулетић вели, да му се говор мин. Пламенца допада узимајући га, разумије се, као једну педагошку дисертацију, али се не слаже с њим у толико што се и по њему види да опет министар удара на неку тенденцију адресног одбора противу владе. Чита 27. став нацрта Адресе, са којом је адресни одбор дао комплимент влади за рад на унапређењу просвјете. Износи како су Подгоричани вриједни и предумљиви као и разлоге, зашто би било добро у Подгорици отворити средњу школу на реалној основи неискључујући наравно ни већ отворену гимназију.

Мило Татар слаже се са редакцијом става нацрта Адресе, само наводи, како би се ријеч и у нацрту имала на извјесном мјесту ставити и Скупштина прима редакцију одборову са допуном г. М. Татар.

Поп Крсто Поповић вели, да је у начелној дебати примијетио адресном одбору, што није у нацрту своје ништа рекао о цркви и свештенству, па предлаже редакцију за то, која би се у допуну овог става додала, — коју Скупштина прима.

Предсједник закључује сједницу на четврт сата по подне, а идућу заказује за 25. о. мј. у 9. сати прије подне са дневним редом:

- 1) Наставак претреса нацрта Адресе.
- 2) Претрес пројекта закона о суђењу анархистичких злочина.

Секретар
Крсто Поповић
свештеник

Предсједник
Лабуд Гојнић

Цетиње, 1. децембра 1907. г.

У бури клеветања југословенских листова, с малом изнимком, која бијесни све жешће особито од прољетос против Господара Црне Горе и Његове владе, пошто је томе извор био у Биограду, нас је болело ђутање биоградске „Самоуправе“, органа биоградске владе, јер је то ђутање могло изгледати одобравањем.

И ево најпослије „Самоуправа“ је проговорила о „приликама у Црној Гори“, али како? На првом мјесту тумачи своје досадашње ђутање, ту своју „уздржљивост“, између осталог и тим, „што је наша жалосна прошлост прилично камења за спотицање набацала била између Србије и Црне Горе“... и може бити — вели „Самоуправа“ — да би је још ови обзир задржавали, да није била изазвана са Цетиња!

А чиме? Што су се са Цетиња констатовала факта, која се из Биограда не могу порећи!

Дакле, ми нијесмо имали констатовати факт, да су из Биограда дошле бомбе и претходна револуционарна прокламација са писмима, која стоје у вези са бомбама, нити да су из Биограда новинарска клеветања приправљала земљиште наумљеном анархистичком злочинству?

И то даје повода органу биоградске владе, да се даље не „уздржа-

ва", те поред свих ових факта, која не може порећи, да каже, да су се на Цетињу мало предвиђале потешкоће прелазнога стања из аутократије у уставност, па „нашава се пред тим потешкоћама, не тражи прави узрок у самој природи тога прелазнога стања, него се он тражи на другом мјесту — изван Црне Горе!" И ту своју тврдњу „Самоуправа“ хоће да овако образложи: „и ако су (похваћана писма и бомбе) из Биограда, и та писма су и те бомбе су црногорске“..... па наставља: „А дешава се да се нађу и читави сандуци оружја и муниције, као што су их нашли ових дана у Берлину, па се и онда никакви прекори не упућују Берлину, као што се због Рајковићевих бомба упућују Биограду“.

По нашем схваћању, мјесто да Русија упућује прекоре Берлину, што су се ту нашли ти сандуци, њој намијењени, Русија ће без сумње остати Њемачкој обвезана. И баш имајући пред очима држање Њемачке уопште према руским револуционарима, нас боли што се у Биограду друкчије схваћају обавезе пријатељства, а да оне братимства, које постоји између Србије и Црне Горе, и не спомињемо. Нека буду увјерени у Биограду, да су се ту у Биограду нашле бомбе, намијењене Црној Гори, као што су се у Берлину нашли они сандуци, намијењени Русији, мјесто прекора са Цетиња, упућених Биограду, да би се на Цетињу то узело као доказ не само пријатељства него и нашег братимства.

Још не схваћамо „Самоуправу“, што је хтјела рећи оном напоменом, да Србију раздвајају од Црне Горе друге државе, те да Србија „не може чувати Цетиње од бомба“. По нашем схваћању, кад су из Србије могле стићи бомбе у Црну Гору преко других држава, много би лакше могле стизати, да Црну Гору не раздвајају од Србије друге државе....

„Самоуправа“ могла је још изоставити и оно хвалисање, да Биоград нема ни за што да завиди или саревњује Цетињу, јер самохвалисање не приличи озбиљноме листу; али кад нас је „Самоуправа“ већ једном изазвала, ми јој са јачег основа одговарамо, да се скромно Цетиње никад не би промијенило са преимућствима, којима се Биоград хвали.

А могла је изоставити и она лекција о Српској Мисли, и одиста је „Самоуправа“ шћаше изоставити, да се је сјетила великога нашега Пјесника и Владаоца Петра II., који је одавно и словом и дјелом развио Српску Мисао до савршенства за сва будућа српска покољења, о чију се науку Цетиње није још огријешило, па ни најмање не гријешило употребом *србијска*, када спомиње владу данашње Краљевине Србије.

Од цијелог чланка „Самоуправног“ ми узимљемо са задовољством на знање њезину изјаву, да ће Србија и њена влада *све* учинити, да се стане на пут раду са бомбама, и да се тај рад *сузбије и угуши*, чим се само могу омогућити искрени пријатељски односи, а да и не говоримо о братимским, између двије српске државице.

Уредник сарајевског листа „Боснише Поста“ долазио је на Цетиње да дознаде што је у ствари од откривеног комплота, те је о томе опширно писао у своме листу. То је дало повода сарајевској „Српској Ријечи“ и мостарском „Народу“, да још љубе кидишу на наше званичне факторе. Услед тога били смо принуђени да упутимо „Српској Ријечи“ следећи телеграм:

„Ни министар председник Томановић, ни бригадир Јанко Вукотић у разговору са уредником „Боснише Поста“ ни-

јесу ни једном ријечи због афере са бомбама и намјераног атентата на Књаза и чланове династије окривљивали Србију и њене службене факторе. Они су само констатовали факта, да су бомбе са двије стране донесене у Црну Гору из Биограда. Никаква писмена документа бригадир Вукотић није показивао уреднику „Боснише Поста“; само му је објаснио гдје су бомбе у Биограду раздијелене, ко их је донио и начин како су завјереници и носиоци бомба похватани, истичући са похвалом усталаштво Црногораца из пограничних крајева, и издавши наредбу да му се и саме бомбе покажу. И министар председник Томановић и бригадир Вукотић радије би били објаснили цијелу ствар коме од представника српске штампе, за што им на жалост није дата прилика, што није њихова кривица, јер ниједан од оних српских и хрватских листова, који свакодневно пуне ступце измишљотинама о стању у Црној Гори, није нашао за потребно да на лице мјесто пошље свога представника да се извјести о правом стању ствари“.

А мостарском „Народу“ послали смо овај телеграм:

„Министар-председник Томановић у разговору са уредником „Боснише Поста“ није споменуо ни помислио на Босну, а камо ли да је денунцирао њене прваке. То је најновија клевета противу њега“.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Књижевни дар „Матице Хрватске“ за год. 1907. „Матица Хрватска“, књижевно друштво у Загребу, издаће за год. 1907. ову збирку књига:

а.) **Забавна књижица:**
1. *Ђуро Арнолд:* Чезнућа и маштанија. (Пјесме.)

2. *Ј. Е. Томић:* Мања дјела. I. (Заставник Тренк. — Млади спахија. — Мајор Силван. — Савка. — Властелин Јанко. — Дилбер Марко. — Пријегарница. — Темперанца. — Аве Марија. — Кукавица. — Љубица.)

3. *Нико Андријатевић:* Из неретванске крајине.

4. *Хрватско Коло:* Научно-књижевни зборник. Књ. III. Садржај: Буде Будисављевић: Неколике усмене на Аугуста Шеноу; Милан Шеноа: Изгубљени. (Приморска слика.); Вј. Клаић: Дуванско поље; Адалберт Кузмановић: За образ! (Жалосна игра у три чина.); Отон Ивековић: С пута по Италији; Јован Храниловић: Подунавчице... (Пјесме.); Др. Л. Цар: О узроку смрти; Јосип Косор: Тужна обитељ; Фр. К. Кухач: Народне особине у гестима и карактеристика појединих народа; Др. Алберт Базала: Народна култура; Божо Ловрић: Из књиге „Еванђеоских пјесмама“. (Самаританац. Пјес. Абе Брианд. Под крижем); Богомил Хрватовски (псеуд.): Нигда чоек; Др. Фран Илешич: Словенски повчани приноси за Јелачићеву војску год. 1848; Мирољуб: Да сте здраво, птице! У башти. (Пјесме.); Стјепан Радић: Једина буржоазија на свијету; Јосип Милаковић: Школство у Босни и Херцеговини; Б. Бранко (псеуд.): Нурија; Иван Крмпотић: Развој биологије у Хрватској; Јосип Миличић, Брату. (Пјесме.); Др. Фран Илешич, др. Павао Пестонић и др. Грегор Жерјав: Словенци у прошлости и садашњости; Књижевни обзор.

Поучна књижица:
5. *А. М. Скабичевски:* Повјест новије руске књижевности. I. Превео М. Ловренчевић.

6. *Посљедни Зрински и Франкојани.* Успомена хрватских мученика Матица Хрватска. — Садржај: I. Зрински и Франкојани. Написао Вј. Клаић; II. Посљедни Зрински и Франкојани на бранику домова (I. Први сукоби. — 2. Очајна борба. — 3. Мученичка смрт.) Написао проф. др. Фердо пл. Шишић; III. Затор Зринских и Франкопана. I. Задњи дани Катарине Зринске. 2. Иван, Антун Зрински. Написао др. Рудолф Хорват; IV. Неотета баштина. I. Адријанскога мора Сирана гроф Зрински Петар. — 2. „Сибилна“ или књига гаталица Катарине Зринске. — 3. Гартлиц Крсте Франкопана. Написао Херубин Шегвић. — 4. Путни товаруш Катарине Зринске. Написао Фердо Рожић; V. Гробоји у туђини. Написао др. Велимир Дежелић; VI. Ускрсна слава. I. Култ хрватских мученика. Написао Х. Шегвић. — 2. Посљедни Зрински и Франкојани у дијелу књизи хрватској. Написао Јован Храниловић. — 3. Зрински и Франкојани у словенској књижевности. Написали Отон Ивековић и Е. пл. Лавровски; VII. Библиографија. Саставио др. Велимир Дежелић. — са 100 слика.

7. *Словенске новеле и њовијести.* Уредио др. Фран Илешич.

8. *Коло Хрватских Умјетника.* II. Десет слика у бојама и то: I. Влахо Буковац: Портрет Јанка грофа Драшковића; II. Ц. М. Црнчић: С мора; III. Ф. Кова-

чевић: При Сави; IV. Б. Чикош: Јудита; V. О. Ивековић: Златни цвијет; VI. Ј. Павачић: Весталинске; VII. Ц. Медовић: Св. Доминик; VIII. Ј. Бужан: Селаци; IX. Н. Машић: Идила; X. Р. Ауер: Пријатељице. — Затијем двије скулптуре у црној репродукцији, и то: XI. Р. Франгеш: Орач; и XII. Р. Валдец: Спомен-плоча Ливадићу.

б) **Изванредна издања:**
Мала књижица:

1. *Шајнер:* Уредба свемира. Прев. др. Отон Кучера; 2. X. С. Брдовачки (псеуд.): Прометна политика.

Грчки и римски класици:
Публиј Овидиј Назо: Метаморфозе. Превео Т. Маретић.

Запаљена српска гимназија у Скопљу. Овијех дана стигао је црни глас из Скопља, да је тамошња зграда српске гимназије, која се убраја међу најљепше грађевине у тим крајевима, изгорела до темеља. Пожар се у исти мах појавио са свих страна, тако да није било могуће спасти зграду, која је био дан горела. Као што је познато, та је гимназија била интернат, и у њој било је, кад се појавила ватра, 170 српских ђака, но срећом дјеца су сва спашена, ма да су била унутра. Штета материјална, говори се да износи око по милијона круна.

По вјестима из Скопља сумња се, да је огањ подметнут од српских непријатеља, у намјери да униште велику зграду, да угасе 170 српских невиних живота и тим спријече развистак српске наставе у Скопљу. Заиста грозан чин, и ми, доносећи ову вјест, не знамо како да квалификујемо саму помисао да се може данас наћи неко да запали кућу у којој спава 170 невине дјеце....

Србин — руски племић. Руски званични лист доноси Царев указ, којим се уреднику петроградског „Новог Времена“ Јерониму Табурну, родом из Силета а сад руском поданику, подарије руско племство (потомствено дворјанство). Наш сународник г. Табурно, који је раније био црногорски поданик, истакао се као одличан руски публициста, и као такав свагда је заступао интересе Срба у свим српским крајевима. Он је као инжењер радио на манџурској жељезници, а за вријеме руско-јапанског рата одликовао се као новинарски извјештач и написао опширну књигу о поменутој војни.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Предаја Скупштинске Адресе. Пошто је Народна Скупштина у сједници од прошле недеље завршила претрес адресе и у појединостима и коначно ју усвојила, изабрала је у сједници од понедељника депутацију, која ће поднијети адресу Њ. Кр. В. Господару. У депутацију су ушли: председништво Н. Скупштине, председници одсјека: Мирко Мијушковић, Ристо Поповић и Живо Драговић и народни посланици: Драго Радовић, поп Крсто Томовић, Ђуро Дренун, Јусуф бег Ресулбеговић, Јаков Вретеничић, сердар Мујо Влаховић, Ристо Јокановић и Петар Лека Добрецовић.

Њ. Кр. В. Господар благоизволио је у уторак у 11 сати прије подне примити депутацију у дворском салону и саслушати Адресу, коју је прочитао председник Народне Скупштине г. Лабуд Гојнић. По прочитању адресе Њ. Кр. В. Господар са задовољством захвалио је преко г. председника Народне Скупштине и пожељевши јој добар рад опростио се милостиво са члановима депутације.

„Српској Ријечи“. У потврду да је намјераног атентат удешен с Цетиња, сарајевска „Српска Ријеч“ донијела је билешку, коју су и још неки листови прихватили, како је наш министар председник г. Др. Л. Томановић на 10 дана прије него је атентат откривен, боравио у Котору, разговарао се с Рајковићем у кући црногорског агента г. Вељка Рамадановића и да за то има и живих свједока!

Не бисмо се ни осврнули на ову подлу измишљотину, да нам није због исправне и поштене штампе, за чије обавјештење вјерујемо, да Српска Ријеч“ не може за то ни имати ни именовати никаквог свједока!

Из Народне Скупштине. У сједницама од ове недеље Народна Скупштина извршила је најприје претрес нацрта за адресу, па је приступила претресу законског предлога о суђењу анархистичких злочина, који је закон у сједници од уторника коначно примљен.

Послије овога Народна Скупштина није држала сједнице, јер су њени чланови заузети послом у разним скупштинским одборима, који проучавају законске предлоге поднесене Народној Скупштини на рјешавање, затијем молбе и жалбе које су још од прошлогодишње Народне Скупштине остале нерјешене и напошљетку предлог државног буџета за г. 1908. тај најважнији скупштински рад.

Изложба слика на Цетињу. Наш млади академски сликар г. *Петар И. Почек*

одлучио је да приреди на Цетињу изложбу својих умјетничких радова, који су били на Балканској Изложби у Лондону.

Читалачком свијету познат је г. Почек као умјетник из дописа са изложбе у Милану, Риму, Софији и Лондону, гдје су његови сликарски радови оцијењени као узор не само наше, него и словенске умјетности; на лондонској изложби његови радови били су цвијет наше изложбе, заслужили су особиту похвалу, а млади умјетник награђен је златном медаљом. Овом изложбом на Цетињу, г. Почек хоће да покаже и нашем народу дио својих радова, којима смо се на умјетничкоме пољу пред другим свијетом истакли. Своје радове изложиће г. Почек у сали доњег спрата Министарства Војног. Изложба ће се отворити 3. децембра и трајаће због недостатка локала, само неколико дана, а моћи ће ју посјетити свако ко жели.

Балканска Изложба у Лондону. Енглески листови јављају, да је Балканску Изложбу у Лондону, на којој су узеле учешћа Црна Гора, Србија и Бугарска, и која је недавно затворена, за све вријеме њеног трајања, т. ј. за пет и по мјесеци — посјетило свега 1,285.000 посјетилаца. Број посјетилаца ове изложбе био је дакле, већи но број посјетилаца осталих изложба, које разне државе приређују у Earls Court-у у Лондону, скоро сваке године.

Главни одбор за Балканску Изложбу у Лондону држао је прошлијех дана своју сједницу, на којој је коначно утврђена листа оних излагача на изложби, који су одликовани медаљама и дипломама. Ријешено је, да се први јануара (по новом календару 1908.) године публикује списак одликованих, којима ће се послје тога одмах предати одликовања и дипломе.

ТЕЛЕГРАМИ

Кијев, 25. новембра. Са овдашњег универзитета отпуштено је 719 студената због учешћа на забрањеним зборовима.

Владивосток, 25. новем. Због задње оружане побуне на ратним бродовима осуђен је 21 морнар на смрт, 24 на доживотну, 6 на вишегодишњу робију.

Штокхолм, 26. новембра. Краљ Шведске, Оскар II. јучер је преминуо. Син му, Густав V., положио је данас као нови краљ заклетву у сједници Државног Савјета, а затијем су се краљу заклели књажеви, Владајућег Дома. Министри поднијели су краљу оставке, али их је овај и даље министре задржао.

Атина, 27. новембра. Краљевска породица, књаз Ђорђе и књагиња Бонапарте искрцали су се у Пиреју. Нарочитим возом одвезли су се затијем у Атину, гдје су одушевљено дочекани од министара, великодостојника, дипломатског кора и многобројног народа. Варош је окићена.

Петроград, 28 новембра. Министар финансија Коковцев поднио је Думи предлог државног буџета.

Петроград, 28 новембра. Пред врховним војним судом отпочео је претрес против генерала Стесеља, Смирнова, Фока и Рајса због предаје Портартура.

Лондои, 29. нов. Цар Вилхелм стигао је овамо и одвезао се у пристан „Викторија“, гдје га чека царски јахт „Хоенцолерн“.

Цариград, 30. новем. Бањалучки митрополит Летица, наименован је од патријаршиског синода митрополитом сарајевским.

Атина, 30 новембра. Данас је било вјенчање књаза Ђорђа с књагињом Маријом Бонапарте.

Софија, 30 новембра. Потоње ноћи убијени су метцима из револвера усташки вође Борис Сарафов и Гарванов. Убица је неки Паница, а убиство је извршено из личне освете. Полиција је затворила више Македонаца, који су осумњичени као сукривци.

Загреб, 30 новембра. Хрватски сабор, који се јучер састао, распуштен је услед изгреда, који се у сједници догодили.

ОБЈАВА

У канцеларији потписане управе на 2. децембра ов. год. држаће се јавна лицитација за набавку меса, хљеба, масти, уља слатког, млијека, паште, ориза, гриза, пасуља и других сочива, папра, соли, кафе, цукра, чаја, вина, ракије, петролеума, штерика и сапуна, потребног за болницу „Данило I.“ за вријеме од 1. јануара до 31. децембра 1908. год.

Они који би жељели лицитирати могу добити нужна објашњења и прије дана лицитације у канцеларији управе болнице „Данило I.“

Број 643. Из канцеларије Управе болнице „Данило I.“ на Цетињу 17. новембра 1907. 2,2.

Службени огласи

ОГЛАС. — Износи се на јавну продају сједне непокретности заоставштине пок. Драга Јокова Јововића из Глухогола, за дуг попа Сава Вукосавовића из Сотонића.

Кућа са оборима и конобама, која се налази између кућа Јока Никова, Петра Илина и Ива Милова Јововића, која је процијењена круна 700.

Волат под кућом истог који је процијењен круна 100.

Два лучњака под кућом Луке Думова Јововића, покрај пута процијењено кр. 60.

Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда на Виру.

За продају одређује се три рока први: 15. децембра ове године, 15. јануара, и 15. мара 1908. године.

На првом року непокретности се неће продати испод процијењене вриједности, а на други хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ од процијењене вриједности, а на трећем року непокретности ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они који на непокретностима имају какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Број 960. 349—1907.

Вир, 27. новембра 1907.

Капетански суд
р. 181. бр. 515, 1,1. кап. Лазар Т. Пламенац.

ОГЛАС. — Јавна продаја непокретности Сава Петрова Станковића из Сотонића извршиће се дана 20. јануара и 20. фебруара 1908. год. у 3 сахата послје подне.

Види оглас у 41. броју „Гласа Црногорца“ од 15. септембра текуће године. Бр. 1086. ех 1907.—314.—1905.

Вир, 27. новембра 1907.

Капетански суд,
р. 53, бр. 516. 1,1. кап. Лазар Т. Пламенац.

ОГЛАС. — Поново се износи на јавну продају доле описана непокретност Сала Бала из Коламзе, која је процијењена кр. 884.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају одређују се три рока: први 18. децембра ов. год., други 18. јануара и трећи 18. маја 1908. год. у три сата после подна.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки лицитант дужан је положити јемство од 10% процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају прече право купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

Под кућом I рало и $\frac{1}{4}$ земље, које граничи: с двије стране земљом Афифе Сулејмана Бола, с треће земљом Палуц Пренч Пале, а с четврте земљом истога дужника, процијењено је кр. 191.

Више куће I рало земље са неколико воћака, граничи: с једне стране земљом и ограђом Етем Бола, с друге пут, с треће земља Нура Кас Бола, а с четврте поток, процијењено кр. 120.

Коријена маслина 31 и мало ограђе при истијема, а граниче с двије стране ограђом и маслинама Лита Цан Курте, с треће маслинама Марка Вучићевића, а с четврте маслине и ограђа истога Сала, које се продају за дуг дамје Фтијанске, процијењено је кр. 573.

Број 497 гр. 7—1907.

Улцињ, 16. новембра 1907. год.

Капетански Суд
р. 256. Бр. 500 1,1 кап. М. Бурашковић

ОГЛАС. — На основу ријешења Књ. Обласног Суда у Подгорици, од 15. маја тек. год. број 1123 ех 1907—IV—1901—474 овим се поново износи на јавну продају доле описана непокретност Јакупа Зинасовића из Подгорице, која је процијењена круна 400.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог општинског суда.

За продају одређују се три рока: први на 16. децембра о. год., други на 16. јануара, а трећи 16. маја 1908. год. у 9 сати прије подне.

На првом року непокретност неће се продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод двије трећине процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки лицитант дужан је положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

Једна двокатна кућа налазећа се у старој вароши, званој „Бушат Махали“, дуга 6, а широка 5 метара без зграде са мало обора; граничи, од истока са саваком, од запада обором Бећа Алибалића, од сјевера пут, а од куће и обора Муставе Зинасовића.

К броју 1312—IV—1907—275.

Подгорица 16. новембра 1907.

Суд Општине вароши Подгорице

р. 214, бр. 496, 1,1

Приватни огласи

ОБЈАВА

У магазину потписате управе, налазе се двије бале, — раздријешене — метала, знак L. A. G. број 1 и 2. тежине килограма 111. упућене од царинарнице Плавничке, на име г. Дуља Рамаковића, овдашњег.

Пошто исти није могао поднијети рачун, као ни друге потребне документе, са којима би доказао, да је поменути роба његова својина. — То се са овим позива власник речене робе, да у року од 15 дана, пријави се за исту, са чистим документима, иначе ће се роба продати на јавни инкандат, а са новцем поступити по наређењима царинског закона.

Број 432.

Колашин, 13. новембра 1907. год.
Управа Царинарнице
За Управника

р. 105, бр. 514, 1,2

В. С. Минић

ОГЛАС

Подгоричка Банка у Подгорици

Отворила је филијалу на Вир-Пазару, која је већ отпочела свој рад на 17. ов. мјесеца.

Филијала бави се свим банкарским пословима као:

Есконтовањем мјеница;

Давањем зајмова по текућем рачуну;

„ „ „ на вриједности као:

Злаго, сребро и на разне папире од вриједности.

Прима новац на штедњу;

„ „ „ на текући рачун;

Купује стране валуте и чекове;

Мијења поштанске упутнице све уз малу провизију.

Врши исплате за туђи рачун, како у домовини тако на страни.

Управа Подгоричке Банке

р. 84, бр. 505, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Потписата довијек ожалашћена и оцрњена мајка и сестре неможемо пропустити да не изјавимо нашу нигда незаборављену благодарност свијема онијема, који нам учествоваше у нашој превеликој жалости, за нашим јединцем сином односно братом

† КРСТОМ ВАСОВИЈЕМ ШЕВАЉЕВИЋЕМ,

којега нам као једину наду из рука отрге немилосна смрт 19. новембра о. г., у најљепшем цвијету своје младости — 27. години свога живота.

Вјечита хвала браћи Раићевићима а тако и свему племену Његушима, који на час смрти мога јединца похиташе и с тим јем моју превелику жалост ублажише, братски га ожалише и до вјечне куће пропратише. Вјечна хвала нашим пријатељима Љуботињанима, који похиташе на смрт мога јединца, пријатељски га ожалише и до вјечне куће пропратише. Хвала свијема онима, који нам своја саучешћа изјавише писмено или телеграфично и с тим нашу жалост ублажише.

Особита хвала г. г. учитељима: Андрији Јовановићу и Васу Ђрбици, који са својим ђацима спроводу присуствоваше и тијем исти увеличаше. Хвала г. г. свештеницима: Ђуру Пејовићу и Петру Божићу, који покојника погребаше и матери земљи предадоше.

Поново свима и свакоме благодарим и до гроба благодарна остајем.

Његуши, 25. нов. 1907. год.

Ожалашћена мајка **Иве**; сестре: **Марица** и **Горде**; стричеви: **Саво** и **Иво** са осталом родбином. р. 200. бр. 510. 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Под притиском неодољиве и до гроба неизљечиве туге и жалости, приликом смрти нашег никад не заборављеног сина односно супруга, оца, брата и синовца.

† Марка Ђиракова Вукчевића

који се једног мјесечног, али тешког боловања пресели у вјечност у цетињској болници „Данило I.“ 19. новембра у 40 години свога живота. Сматрамо за особиту дужност овим путем изјавити нашу благодарност г. г. докторима Матановићу и Радуловићу, који свемогуће чинише да нам милог покојника отму из чељусти неумитне смрти.

Доживотна хвала онима, који на ненадни глас покојникове смрти похиташе и до вјечне куће попратише.

Хвала браћи Вукчевићима, који милог нам покојника предустретоше у ријечкој нахији и брацки оплакаше и ожалише.

Хвала мјесним свештеницима, Јовану З. Вукчевићу и Јовану Р. Вукчевићу, који над покојником опјело извршише г. г. учитељима са ђацима, који спроводу присуствоваше.

Хвала г. Петку Вукчевићу, који се са покојником дирљивим говором опрости.

Доживотна хвала нашим пријатељима Цекиљанима, Вуковчанима, Понарлијама, Љешкопољцима, Команима, Крусицама, Прогоновићима, Орашанима, Грачанима, Бурићима, Кокоћанима и Ботуњанима.

Вјечита хвала свима и свакоме ко нам ма којим путем указа саучешће у овој нашој великој жалости и ненакладном губитку.

Дражевина, 22. нов. 1907. год.

Ожалашћени: отац: **Ђирак**; мајка: **Марија**; брат: **Симо**; син: **Петар**; сестре: **Јована** и **Шута**; супруга: **Милица**; шћер: **Петрана**; снаха: **Бела**; ђед ком. **Радоје**; стричеви: оф. **Ђуриша** и **Илија**; **Лазар** и **Томаш** са осталом родбином. р. 220, бр. 504, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Још нијесмо имали кад ни оплакати нашег милог брата Илију, а већ смо приморани плакати, проклетом судбом данас на до смрти, нашег непрежаљеног оца и стрица.

† Неша Кулића

који се после једног мјесечног боловања пресели у вјечност, 19. овог мјесеца, у 60. год. свога живота.

Сматрамо за најсветију дужност, изјавити нашу доживотну благодарност, свијем нашим пријатељима и познаницима, који у великом броју дођоше и спроводу увеличаше, и милог нам покојника до вјечне куће испратише.

Хвала г. г. доктору Радуловићу, доктору Стринићу, који не пожалише труда и пријатељски заузимаше да нашег милог родитеља од смрти спасу.

Хвала свјештенику попу Шпиру Радичевићу који над покојником опјело одржа.

Доживотна хвала пјевач. Друштву „Бранко“, браћи Кучима кап. Милисаву Шаковићу, кап. Новаку Радонићу, попу Илији Поповићу који са великим бројем Куча дођоше и покојника ожалише.

Још једном нека је хвала свим и свакоме који нам писмено или Телеграфским учествоваше у нашој жалости.

Подгорица, 26. новембра 1907. г.

Ожалашћени:
синови: **Василије** и **Марко**; синовац **Вело**; шћери: **Јелена**, **Зорка**, **Анђа** и **Стака**; сестре: **Стефа** и **Маруша**. р. 170, бр. 509, 1,1.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Приликом смрти нашег оца односно супруга и стрица.

† Јола Војводића

који се 7. ов. мј. пресели у вјечност у 66. години живота а 8. истога његови смртни остаци предати су матери земљи.

Налазимо за свету дужност свима за благодарити, који учествоваше и присуствоваше спроводу покојникову.

Ожалашћени:
синови: **Божо** и **Станко**; супруга **Велика**; синовац **Ристо**. р. 56, бр. 508, 1,1

БЛАГОДАРНОСТ

Приликом ненадне смрти нашег нигда незаборављеног сина, односно брата.

† Јанка Павличића

који се преселио у вјечност несрећним случајем, прекинула га жељезница, удаљена од своје браће и домовине у Јужној Америци 6. августа тек. год. у најљепшем цвијету своје бујне младости, у 20 години свога живота.

Приликом ове за нас несрећне и жалосне судбине, вјечито су нас задужили Црногорци и браћа Бјелопавлићи, који се налазе у Јужној Америци, који су не само нашега Јанка, онако искрено и својски сахранили, оплакали и ожалили, но и нама брацки своје топло саучешће изјавили и своју брацку помоћ указали, за које им остајемо доживотно благодарни.

Ови добротвори помоћ указаше:

Млија Р. Павличић кр. 60; Васо Павличић кр. 50; Томица Драгићевић кр. 30; Јован Драгићевић кр. 20; Јанко Ђуровић кр. 15; Милован Новаковић кр. 15; Грујица Брајовић кр. 15; Мирко Шарановић кр. 15; Шћепан Шарановић кр. 15; Марко Шарановић кр. 15; Лазар Шарановић кр. 15; Тиодор Шарановић кр. 15; Петко Шарановић кр. 15; Ђуро Шарановић кр. 15; Милован Шарановић кр. 15; Мило Шарановић кр. 15; Ђорђија Шарановић кр. 15; Крсто Шарановић кр. 15; Новица Шарановић кр. 15; Ристо Шарановић кр. 15; Новак Шарановић кр. 15. Ђуро Шарановић кр. 15; Благо Шарановић кр. 15; Станко Шарановић кр. 15; Благо Вулетић кр. 10; Живко Вулетић кр. 10; Благота Пешић кр. 10; Бећир Шутовић кр. 10; Благоје Павићевић кр. 10; Пуниша Ђуровић кр. 10; Нешко Мучалица кр. 10; Јован Жарић кр. 10; Вукашин Лакић кр. 10; Јоко Перовић кр. 10; Симо Ђурмовић кр. 10; Крсто Чаушевић кр. 10; Милија Жарић кр. 10; Благо Симоновић кр. 10; Петко Симоновић кр. 10; Богдан Ђуровић кр. 10; Спасоје Ђутовић кр. 10; Петко Ђуровић кр. 10; Јован Ђуровић кр. 10; Спасоје Симоновић кр. 10; Милутин Ковачевић кр. 10; Пуниша Павићевић кр. 10; Ђорђија Ковачевић кр. 10; Мића Жуњић кр. 10; Стеван Маликовић кр. 10; Јаков Шкерковић кр. 10; Бекица Вушковић кр. 10; Божо Жуњић кр. 10; Шпиро Ковачевић кр. 10; Милош Ковачевић кр. 10; Јанко Павићевић кр. 10; Радосав Ковачевић кр. 10; Мијајло Жуњић кр. 10; Митар Маликовић кр. 10; Радован Вушковић кр. 10; Никола Ковачевић кр. 10; Мијајло Ковачевић кр. 10; Филип Жуњић кр. 10; Милош Павићевић кр. 10; Мато Маликовић кр. 10; Милан Павићевић кр. 12; Петар Павићевић кр. 12; Муса Мрвашевић кр. 12; Видак Матковић кр. 10; Пеко Мрвашевић кр. 10; Пајо Мијушковић кр. 10; Јанко Мрвашевић кр. 10; Ђорђија Перуновић кр. 10; Митар Никчевић кр. 10; Живко Живковић кр. 10; Радован Бошковић кр. 12; Стеван Живковић кр. 10; Радоје Ђуровић кр. 10; Митар Вукчевић кр. 10; Јован Секулић кр. 20; Илија Ђуровић кр. 20; Мартин Бојановић кр. 10; Бошко Пејовић кр. 12; Васо Вукчевић кр. 12; Радован Вукчевић кр. 12; Петар Вукчевић кр. 10; Мило Рашковић кр. 12; Никола Пејовић кр. 10; Марко Вукчевић кр. 10; Радован Вујовић кр. 12; Јанко Бурић кр. 12; Бошко Драшковић кр. 10; Саво Вујовић кр. 4; Драго Мићуновић кр. 10; Вујадин Мићуновић кр. 10; Баћо Томановић кр. 10; Спасоје Томановић кр. 10; Ристо Вукадиновић кр. 10; Сава Драгутиновић кр. 10; Никола Секулић кр. 14; Сава Баровић кр. 10; Крсто Кривокапић кр. 10; Лука Рогановић кр. 10; Тодор Кривокапић кр. 10; Радован Кривокапић кр. 10; Мирко Самарцији кр. 16; Иво Добровић кр. 10; Никола Радоњић кр. 14; Јаков Лакићевић кр. 10; Никола Мрвалевевић кр. 10; Васил Каљић кр. 10; Милош Јовановић кр. 16; Благота Лалевић кр. 10; Миња Лалевић кр. 12; Максими Павићевић кр. 10; Благоје Павићевић кр. 10; Лазо Радоњић кр. 20; Мишеља Антовић кр. 12; Вуко Рајовић кр. 10; Илија Рајовић кр. 10; Милутин Матковић кр. 10; Радивоје Антовић кр. 10; Богдан Бањовић кр. 10; Станко Антовић кр. 6; Рако Милетић кр. 6; Никола Милетић кр. 4; Сава Николић кр. 4;

Свијема нашим добротворима у дале кој Америци, како на прилоге, тако на саучешће најтоплије од срца захваљујемо, А тако хвала браћи Бјелопавлићима, који онако у великом броју дођоше те нашега покојника брацки ожалише и нашу тугу и бол ублажише.

Нека је хвала свима онима који нам лично или писмено изјавише своје топла саучешћа.

И по други пут нека је свијема наша најтоплија и вјечита хвала.

Ждребаник, новембра 1907.

Ожалашћени: отац: **Блажо Паков**; брат: **Петко Блажов Павличић**; са осталом родбином. р. 690, бр. 503, 1,1